

На 95-годишна възраст на 24. 10. 2018 г. почина проф. Весел Савов - първият ректор на Техническия университет, Почетен гражданин на Габрово.

Като заместник-ректор на ВМЕИ – София (1963-1964), той получава задачата да организира и ръководи Висшия общотехнически задочен институт (ВОЗИ) в Габрово до официалното му откриване през 1964 г., като става негов първи ректор от 1964 г. до 1968 г., ръководи катедра „Теоретична, измервателна и обща електротехника“. За три години габровският ВОЗИ придобива статут на самостоятелно висше учебно заведение с права да приема, обучава и дипломира редовни и задочни студенти.

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО

ИЗ ВЕСТНИК

Брой 6 (68) декември 2018 г.

ISSN 1313-0870 НАСЛЕДНИК НА "СТУДЕНТСКА ПАНОРАМА" И "ОГЛЕДАЛО" Разпространява се безплатно

Бизнесът подготвя регионален иновационен хъб

Инициаторите възлагат ключова роля на Техническия университет в Габрово

До идеята за създаване на Регионален иновационен хъб в Габрово стигнаха представители на местния бизнес, научните среди и Община Габрово. Новата управленска структура ще работи за консенсус между фирмите, ще направлява иновационната екосистема и ще подобрява отношенията между бизнеса и образователните институции.

Виждането за изграждане на такъв център беше представено в Деня на отворените врати за бизнеса в края на м. октомври 2018 г. в „Мехатроника“ АД, като част от дейностите по проект ESSPO – „Портфолио на услуги за ефективна подкрепа на малки и средни предприятия“.

На тази среща бяха споделени примерни дейности за бъдещо сътрудничество между габровските компании. Предложенията включват

още съвместни проекти, чрез които да се подобри качеството на образованието на бъдещите инженери, да се настоява за специалности, необходими на местния бизнес, да се работи за ранната професионална ориентация на децата чрез дни на отворените врати в предприятията, чрез събития за професионално ориентиране, детски научно-технически лагери и т. н. За да се реализира сдружение за иновации или регионален иновационен хъб, е необходимо да има и подходяща комуникационна среда за повишаване капацитета на фирмите за иновации.

на стр. 4

Gabrovo Innovation Camp

Третото издание на Gabrovo Innovation Camp завърши - четвъртото ще бъде през м. юли 2019 г., предложи кметът Таня Христова. Техническият университет в Габрово взе активно участие в решаването на предизвикателствата.

Заместник-министърът на образованието и науката Деница Сачева, Карел Вандерпортен от Главна дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ на Европейската комисия, Георги Стоев - председател на икономическа зона Тракия Тех и Ханк Кюн - основател на Агенцията за иновации Educare, който е един от пионерите на лагера за социални иновации в Аалто (ACSI) Силициевата долина, който е и автор на методологията за провеждане на този формат събития, подкрепени от Европейския комитет на регионите, бяха сред официалните гости на откриването на третото издание на Лагера за иновации в Габрово 2018.

Можем ли да решим ефективно, ефикасно и устойчиво значим обществен проблем чрез социална иновация? Отговорът на този въпрос търси третото издание на Gabrovo Innovation Camp 2018, 4 - 6 октомври 2018 г.

Кметът на Габрово Таня Христова и този път бе един от участниците в кампа. В приветствието си към останалите участници и гости тя припомни началото на лагера и неговия инициатор Марку Маркула, първи вицепрезидент на Европейския комитет на регионите и президента Росен Плевнелиев, които единодушно посочват Габрово като място за случването му. Тя подчерта, че откривателството не се прави, защото е мода, а защото случващите го имат решения за проблеми, които може все още да не са на дневен ред на обществото.

Зам.-министър Деница Сачева не скри афинитета си към предизвикателството, свързано с образованието. Тя даде първи насоки на участниците с основни проблеми в своята област. Това са липсата на млади учители, неразглеждането на професията като професия на бъдещето, мобилността на хората колкото и хубаво нещо да

е тя, приобщаването на тези, които имат нужда и на тези, които тичат на бързата писта, изборът на професия на бъдещето.

Георги Стоев сподели, че в бъдеще много от професиите днес ще изчезнат, но предприемачеството категорично няма да е сред тях. Напротив, то ще става все по-ценено.

Г-н Ханк Кюн разясни принципите на работа и очакванията към участниците да мислят напред, като търсят решения и идеи, които не се изчерпват в рамките само на въпросните три дни, а през следващите 6 седмици, 6 месеца, 2 години.

Третото издание на Gabrovo Innovation Camp 2018 имаше 120 участници. Предизвикателствата, по

които работиха, бяха: „Бизнес и социално предприемачество“, „Сребърна икономика“, „Младите хора в социалните иновации“, „Зелени иновации“ и „Образование на бъдещето“. Работните групи се вдъхновяваха за работа в световния музей „Дом на хумора и сатирата“ в Габрово. С тях работиха 11 ментори - все известни имена от бизнеса, политиката, неправителствения и образователния сектор.

„Градски брандинг и градска среда“ бе шестото, тайно предизвикателство, което Община Габрово обяви часове преди старта на третото издание на Gabrovo Innovation Camp. По него работиха изявени архитекти, дизайнери и урбанисти, както и хора, които имат поглед над делника и празника на габровци. По обявените преди това пет предизвикателства работиха сто души.

Финалните идеи, решения и прото-

типи групите представиха на третия ден пред граждани на Габрово, които ценят работата и резултатите на третото издание на Gabrovo Innovation Camp.

Специален гост на финалното събитие беше Марку Маркула, първи вицепрезидент на Европейския комитет на регионите.

Gabrovo Innovation Camp

В лагерите за социални иновации се раждат новите предприемачи

Карел Вандерпортен от Главна дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ (DG GROW) на Европейската комисия преди да отпътува от Габрово сподели разликата между социалното предприемачество и традиционните бизнес практики. Той набеляза ключовите стъпки при стартирането на социални иновации и инициативи. В Лагера за иновации Габрово 2018 г. той взе участие в предизвикателството „Бизнес и социално предприемачество“.

"Не бих казал, че всяка традиционна бизнес инициатива всъщност не е или е социална. Забележката е важна, защото в първия ден на лагера видях различни дискусии, които показаха ясно, че много традиционни бизнес компании в Габрово се интересуват как да станат по-социални или да направят нещо за местната общност, въпреки че не знаят как и какво, те са отворени да добавят социален елемент в бизнес модела си. Това е много добро нещо и добра основа за сътрудничество със социални предприемачи. Но социалният предприемач е нещо различно. Традиционните компании искат да печелят колкото е възможно повече, като се опитват понякога да дадат социална добавена стойност. Докато при социалните бизнес компании на първо място в бизнес модела им е социалната добавена стойност или социалното влияние. По тази причина те искат да започнат бизнес, който има социално влияние, като генерираната печалба да се използва за подкрепа на мисията".

Групата „Образование на бъдещето“ се отличи както с идеи, така и с незабравимо представяне. Участниците се появиха в униформи и с панделки в косите. „Клас, стани!“, „Клас, мирно!“ – се чу в импровизирана класна стая с учител и ученици.

KEISIEM – българска компания в областта на информационните и комуникационни технологии, подготви награда за един от участниците. Максим Садинов, който беше обявен за „цар на групата“ и най-мотивиран играч в отбора, взе наградата на KEISIEM. Той е на 16 години, учи в ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ в Габрово.

"За нашата идея решихме да създадем организация, която нарекохме „рго100“. Нейната цел е да открива талантите на учениците, да подобрява комуникацията между ученик, родител и учител, както и да намери подходящи ментори и подходящи професии, които да помагат на ученика да се ориентира правилно предвид интересите си. Другата идея беше за подобряването на училищната среда. Кабинетите, в които учим сега, са скучни. Искаме да ги дигитализираме, да станат по-интересни".

Gabrovo Innovation Camp е инициативата, с която Община Габрово кандидатства пред Министерството на икономиката и стана един от двамата български победители в конкурса Европейски награди за насърчаване на предприемачеството 2018 г., в който на следващия етап се състезава с още 32 европейски страни. Финалът на Европейските награди за насърчаване на предприемачеството се проведе от 19 до 21 ноември 2018 г. в гр. Грац, Австрия по време на ежегодната Асамблея на МСП.

Бизнесът подготвя регионален иновационен хъб

от стр. 1

Денят на отворените врати съвпадна с проучвателното посещение на Дитер Майер от Германия, представляващ окръг Хамелн-Пирмонт, партньор в проекта ESSPO. Според г-н Майер, България може да бъде добър пример за съвместна работа между местната администрация и бизнеса.

„Българите имат много свежи идеи! Понякога ние в Германия се виждаме като много стойности и важни, но не е точно така. Затова искаме да почерпим чужд опит, който можем да ползваме за нашите дейности. Габрово прави впечатление на чист град, в който оперират модерни компании и има видим индустриален

прогрес“ – каза г-н Майер.

Освен с бизнеса германският партньор се среща и с ръководството на Технически университет. Той бе запознат със социално-икономическите характеристики на общината, основните производства, геоинформационния портал с актуални данни за местните фирми, възможностите за образование и работа в Габрово.

По време на събитието в „Мехатроника“ бе представена разработката за нова бизнес онлайн платформа „ИноваГаб“. Чрез нея фирми, експерти, докторанти и студенти ще могат да взаимодействат помежду си. Тя ще съдържа изчерпателна информация за актуалните факти, събития, законодателство и проекти, които са важна част за функционирането на компаниите.

Младежи от пет държави изучаваха предприемачество в Габрово

Международният младежки лагер „Предприемачът като откривател“ се проведе на територията на Музея на Архитектурно-историческия резерват „Боженци“ от 2 до 9 юли 2018 г. Той бе организиран от Областния информационен център – Габрово, Община Габрово и Фондация „Бауерзак“.

През въпросната седмица 22 позитивни, любознателни и мотивирани младежи от България, Беларус, Израел, Полша и Русия, навлизаха в бизнеса, научаваха, че предприемачеството е съвкупност от ценности, мотивация, страст, креативно и творческо мислене. Подпомагаха ги обучени треньори и преподаватели от фондация „Бауерзак“ – Пловдив, както и успешни млади предприемачи, които дойдоха, за да им разкажат за своя път в бизнеса и да ги мотивират с личния си пример. Бяха пред-

ставени успешни предприемачески проекти реализирани с европейско финансиране в България, както и важни за младите хора бизнес инициативи от отделните гостуващи страни.

Участниците посетиха габровското предприятие „Мехатроника“ АД. Там бяха запознати с развитието и пазарите на фирмата, изпълнените европейски проекти и новите предизвикателства, които предстоят в разработването на иновации. После младите предприемачи гостуваха на габровската фирма за автомобилни симулатори „Арсийт“, където мениджърът ѝ Христо Гърдевски разказа историята на двама братя, от младежката им мечта до пазарите на фирмата сега в 90 държави, клиенти на която са Ferrari и Sony.

Международният младежки лагер „Предприемачът като откривател“ бе

територия за нови знания, обмяна на опит, спор, дебат, познания, приятелства и нови, вдъхновяващи идеи.

След него, на 10 юли 2018 г. отново в „Боженци“, започна националният лагер за предприемачество, в който участваха младежи от 15 до 19 години от цялата страна.

Участниците споделиха свои предприемачески идеи, разиграха бизнес ситуации за оценка на полезността и устойчивостта на идеите, научиха как биха могли да бъдат финансирани идеите им чрез различни европейски програми и финансови инструменти.

Областният информационен център – Габрово е част от мрежата от 28 информационни центрове, създадени с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейски социален фонд.

Университетски кариерен център - инженерно ориентиране

КАД Пойнт ЕООД – Златен Партньор на Autodesk в България съвместно с Техническия университет – Габрово проведеха среща-семинар, на която бяха представени най-новите решения за професионално машинно конструиране.

Във втората част на семинара бяха показани възможностите на NastranIn-CAD (включен в Product Design & Manufacturing Collection) за анализ по метода на крайните елементи (FEA). Софтуерът се вражда в CAD системи, използва солвъра Autodesk® Nastran® и предлага различни типове анализи, като линейен и нелинеен якостен анализ, динамични анализи и процеси на топлообмен. Беше направен и кратък обзор на HSM Ultimate (също включен в Product Design & Manufacturing Collection) - интегрирано CAM решение, което помага на конструкторите, инженерите и CNC програмистите да превръщат моделите в машинно обработваеми детайли директно в Inventor Professional за 2.5-, 3-, 3+2 и 5-осно фрезозане + 2-осно струговане. В края на срещата бяха обсъдени допълнителни възможности за сътрудничество с Техническия университет – Габрово.

Симеон Колчагов
КАД Пойнт ЕООД

Екипът на КАД Пойнт за машиностроене представи новостите в CAD, CAM и CAE софтуера на водещата световна компания. Специално внимание беше отделено на усъвършенстваните средства за проектиране в Autodesk Inventor Professional, бързата работа със свръхголеми сглобени единици, подобрения обмен на данни и инженерна работа в екип. Разглеждана беше съвременната технология на Генеративния дизайн за ускорено оптимизиране на сложни конструкции и 3D принтиране. Демонстрирани бяха и нови функционалности като Nesting Utility за разкрой на детайли от листов материал.

ЕВРОПЕЙСКАТА НОЩ НА УЧЕНИТЕ В ТЕХНИЧЕСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ-ГАБРОВО НАД СТО УЧЕНИЦИ, УЧИТЕЛИ И РОДИТЕЛИ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ИНИЦИАТИВАТА

Техническият университет – Габрово беше подготвил вълнуваща програма. Тя включваше обиколка на лаборатории, презентации на най-новите технологични постижения в областта на инженерните науки, беседи с учени, демонстрации и експерименти на живо.

Европейска нощ на учените в Габрово

28 септември, петък, 2018 година

На тази дата Техническият университет в Габрово отвори вратите на своите лаборатории за гости извън университета. Във фоайето на Университетската библиотека бяха организирани научни демонстрации с участието на любими учени-комуникатори. Ученици, младежи и родители проявиха интерес към събитието в Университета и станаха част от Европейската нощ на учените.

Благодарение на Refresh. Това е 20-месечен проект, финансиран от Европейската комисия по дейностите Мария Склодовска-Кюри по програма „Хоризонт 2020“, в който Техническият университет - Габрово е партньор. Refresh е иновативен проект за Европейска нощ на учените 2018-2019 г. с ръководител Центъра за изследвания и анализи. В проекта участват 21 основни и 27 асоциирани партньори от цялата страна с мащабна програма в 14 селища. Европейската нощ на учените е мега събитие, което всяка година се провежда едновременно в около 300 града в цяла Европа и по света. Чрез него можете да се потопите в света на науката и да научите с какво се занимават изследователите и как това влияе на нашия живот.

Учениците успяха да видят последно поколение CNC системи на водещи фирми като „Siemens“ и „Haas“.

Бяха им демонстрирани системи, следящи за охраната и контрола в училищата, в домовете и на работните места, както и принципите на работа.

Европейска нощ на учените в Габрово

В гр. Габрово за всички ученици и техните родители последният ден от седмицата започна както всеки друг учебен ден, но завърши по различен начин. В петъчния следобед учители и ученици участваха в Европейската нощ на учените. Целта на тази инициатива бе да вдъхнови младите хора за реализация в областта на науката и иновациите. Учениците от 7а и 7б клас на ПМГ "Акад. Иван Гюзелев"; 10-ти, 11-ти и 12-ти клас на СУ "Отец Паисий" и 11-ти клас на ПТГ "Д-р Н. Василиади" за няколко часа се потопиха в света на науката и научните изследвания. Обиколката на лабораториите в Техническия университет започна с много настроение и усмивки. Любопитни, свежи и нетърпеливи, младите хора се интересуваха от новите технологии, тяхното приложение и възможности. Задаваха много въпроси към учените: как се общува с машините; може ли и те, малките, да управляват и дори да конструират роботи; може ли да ги имат в домовете си?

За организаторите на това събитие остана удовлетворението, че са запалили искрата на познанието в не малка част от бъдещите кадри на Габрово, както и надеждата да видят сегашните си гости в аулите на Университета като бъдещи студенти.

Роботите впечатлиха малките посетители. Те разбраха как могат да се управляват симулационните макети на системите за автоматизация.

След фотоволтаичните панели на покрива на Ректората на Техническия университет-Габрово, електролизатори, водородна горивна клетка, демонстрации на задвижване и управление на електромобили, различни видове LED лампи, гостите се събраха в библиотеката на Университета, за да участват в подготовените от преподавателите демонстрации.

Управляваха робот чрез смартфон. Видяха различни светлинни ефекти, получавани от разработения от учените на университета демонстрационен модел за интерактивно светодиодно фонове осветление.

Доц. д-р Лиляна Русанова, зам.-ректор: "Европейската нощ на учените е интересна инициатива в рамките на Европейски съюз, в която от тази година се включи и ТУ - Габрово. Университетът реши да отвори своите лаборатории. Благодарение на инициативата младите хора можаха да се докоснат до науката и до учените в Университета. Странното е, че когато срещаме нещо ново, не се замисляме, че то идва от науката".

Нела Рачевиц, зам.-кмет: "Община Габрово е асоцииран партньор на проекта Рефреш. Това, което Нощта на учените ни предлага, е възможността по неформален начин да видим интересни неща, да разговаряме с тези, които създават иновациите. Вероятно това е един от пътищата, по който да мине интересът към науката и към университета. Ще окуража младите хора да създават контакти сега, които да продължат в бъдеще".

Bulgaria Innovation Hackathon`2018

Студенти на Техническият университет – Габрово участваха в петата Академия за иновации за студенти, организирана от Първата българска агенция за иновации „Иновейшън Стартър“.

Проектът „Академия за иновации: „Идеите`2018“ се проведе под формата на хакатон (Bulgaria Innovation Hackathon`2018) в партньорство с водещите университети в България и с институционалната под-

крепа на Европейската комисия в България, както и с генералната подкрепа на TBI Bank, Progress, Questers, Superhosting. Подкрепиха го и две от най-иновативните образователни институции в Холандия, в които се преподава Дизайн мислене - Dutch Design School и Studio.Why.

Тази година проектът бе обединен с "Идеите - това сме ние" на Обединени идеи за България с цел създаване на най-голямата отворена плат-

форма за иновации за студенти у нас.

Ръководител на университетския отбор беше гл. ас. д-р инж. Красен Ангелов от катедра „Комуникационна техника и технологии“.

Проф. Стоян Капралов от ТУ – Габрово бе член на журито на хакатона.

„Академия за иновации: Идеите`2018“ се реализира като 24-часов хакатон, който се проведе в клуб „Перото“ в НДК – София.

Отборът на Техническият университет – Габрово „ENIWARE Team“ беше в състав: инж. Николай Манчев - капитан на отбора, Иван Иванов, Цветелин Христов, Даниела Драглова и Йордан Пенев. От тях Николай, Иван и Цветелин са студенти от специалността „Комуникационна техника и технологии“, а Даниела и Йордан – от специалността „Компютърни системи

и технологии“. Добро впечатление направи високата мотивираност на Иван и Цветелин, които макар и първокурсници, осигуриха изключително голяма помощ във формулирането на концепцията за иновация и представянето ѝ пред журито от Николай (магистър) и Даниела (от IV курс). Нашите студенти участваха в мисия „Дигитални иновации“ с тема на про-

екта „Индустрия 4.0 – новата по-технологична България!“, в който представиха иновативно решение чрез платформа с отворен код с работеща демонстрация за приложение в областта на фотоволтаичните централи и газоразпределителни дружества.

В рамките на „Академия за иновации: Идеите`2018“, студентите разработваха и презентираха сами своите

Bulgaria Innovation Hackathon`2018

решения в три мисии: „Изобретения на бъдещето“, „Дигитални иновации“ и мисия: „Социални решения“. Разработките трябваше да бъдат 15-минутни презентации и демо версии на продукти и услуги по дадените теми.

За участието на отбора „ENIWARE Team“ на Техническия университет в Габрово изключително важна роля изигра спомоществателството на сдружение „Ениуеър Оупън Сорс“, в което членуват Николай, Иван и Цветелин. То осигури необходимата работна среда на отбора и техническите ресурси за работа по проекта, обезпечи финансирането на участниците в отбора, както и допълнителните разходи по брендирането на тениски, осигуряването на чуждестранни и български ментори, както и посещението на техническата конференция в Русенския университет в процеса на разработка на идеята. По време на участието си в хакатона екипът от Габрово посети с учебна цел Центъра за управление на фотоволтаичните паркове на оператора партньор на сдружението в София.

"За съжаление, индустрията не бе възприета като основен приоритет за България и резонно стигналите до финал проекти решаваха предимно социални проблеми, характерни основно за гр. София. Независимо от това екипът от Габрово натрупа много полезен опит и създаде полезни професионални контакти, които ще използва за създаване на StartUp.

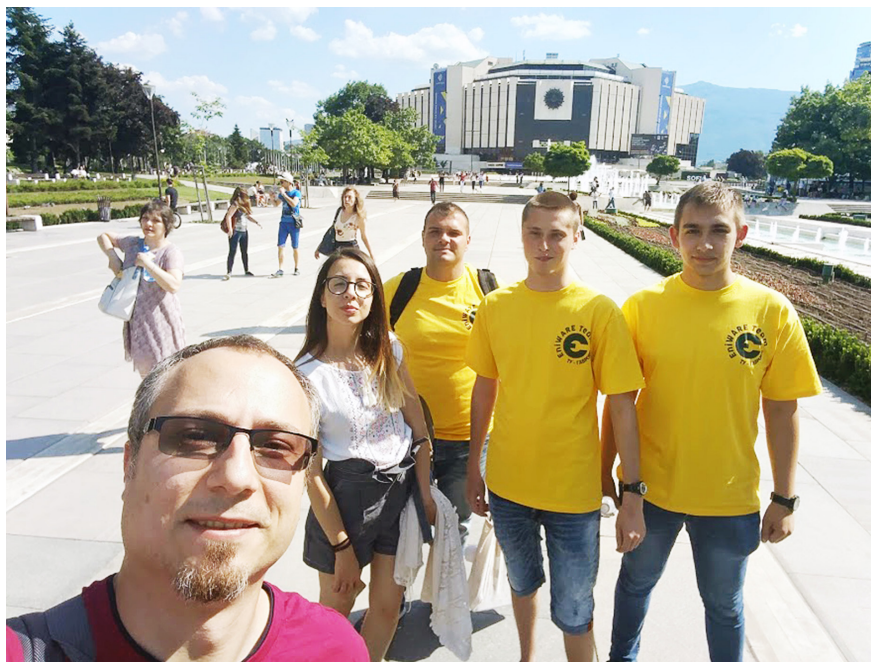
Натрупаният опит позволи на студентите от специалност „Комуникационна техника и технологии“ – Николай Манчев, Иван Иванов и Цветелин Христов да реализират в рамките на едва половин година успешни участия и в други последвали събития като: конкурса-изложение „Младежко техническо творчество 2018“ – Горна Оряховица и лагера за иновации „Gabrovo Innovation Camp 2018“ – Габрово. С тези участия те продължиха

представянето на иновативни идеи и решения чрез използването на комуникационни технологии в социалната сфера и индустрията, което затвърждава специалността „Комуникационна техника и технологии“

като едно от водещите направления на Техническия университет – Габрово" – каза ръководителят на университетския отбор гл. ас д-р инж. Красен Ангелов.

През 2018 година в хакатона участ-

ваха студенти от Нов български университет (НБУ), от СУ "Св. Климент Охридски" (СУ), Техническия университет в София, Университета за национално и световно стопанство (УНСС), Американския университет в Благоевград (АУБГ), Софтуерния университет (СофтУни), Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), Техническия университет в Габрово (ТУ-Габрово), Лесотехническият университет (ЛТУ) и други университети в страната.

гл. ас д-р инж. Красен Ангелов

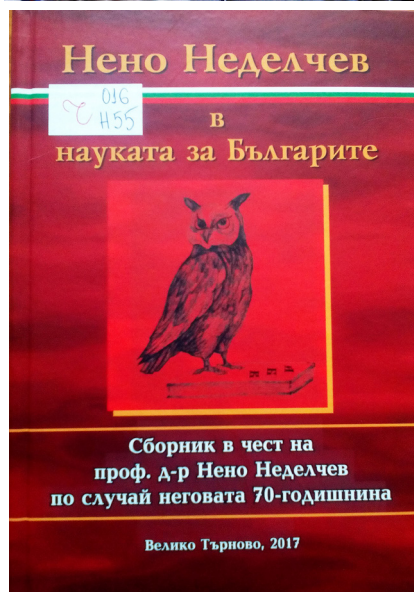
Нови книги на преподаватели на ТУ - Габрово

Проф. д-р по филология Нено Неделчев, дългогодишен преподавател в Техническия университет – Габрово, който се пенсионира като директор на Департамента за езиково и специализирано обучение, дари на Университетската библиотека своя сборник „Нено Неделчев в науката за българите”, който излиза от печат по случай неговата 70-годишнина и цели да представи проф. Неделчев като изследовател на българите.

Сборникът съдържа научни трудове на различни автори, сред които участието на проф. Неделчев е една кратка част – поясни той в разговор по телефона, който го отклони от работата му върху поредната му книга. Четиримата съставители на книгата, единият от които е проф. Тодор Балкански от Института за български език към БАН, както и доц. Анелия Петкова от Великотърновския университет, са направили библиография на неговите публикации, които са около 270, от които 25 са авторски книги. По идея на проф. Балкански върху корицата на книгата има бухал, защото той символизира знанието още от древността.

„Две години съм работил в българската общност в Бесарабия като командирован преподавател от Министерството на образованието в България в Тараклийския колеж в гр. Тараклия в Молдова. Изнесъл съм цикъл лекции в гр. Измаил, бил съм в Държавния украински университет в Одеса. Мои приятели оттам, като проф. Колесникова, проф. Грипанова и още много други, посетиха Техническия университет в Габрово докато бях негов преподавател. За българите извън пределите на България ще кажа, че през тези две години като преподавател (1995 г.-1997 г.), съм плакал със сълзи и при това ги криех, когато местните студенти изпълняваха български програми на български език и от това, че те толкова много искаха да знаят за България и за българите без да са идвали тук.

Българската диаспора в Бесарабия – Украйна и Молдова, наброява около един милион души. Голямата част от тях живеят в южната част на Бесарабия, където е град Тараклия, който е с близо 90% българско население. Градът получи статут

на национално-културен район, което е гаранция за съхраняването на българския език и култура сред нашите сънародници там. Областта е известна с най-голямата българска общност в страната – над 30 000 души. Тараклия е родният град на Олимпи Панов - герой от Сръбско-българската война, убит в местността Левента край Русе. Върху паметника, издигнат в негова чест там е изписано: „...български национален герой”.

С този сборник изпълних един ангажимент към Департамента за езиково и специализирано обучение в Габрово, където преди време колежите дадоха инициативата за неговото издаване. Освен това, сборникът цели да каже, че няма професор, по-професор и най-професор, а има такива, които са допринесли за българската кауза в чужбина и в България за утвърждаването и за популяризирането на българския език, за обясненията на неговите диалектни разновидности, неговата социолингвистика, явленията в българския език, които съм интерпретирал като учен”.

Стефан Къртунов

ACADEMIC INSIGNIA
или
ОТЛИЧАВАЩА СЕ АКАДЕМИЧНОСТ

2018

Проф. Стефан Къртунов за книгата си:

„В цялата книга е акцентирано на отличаващата се лична, професионална индивидуалност “insignia individuala” и на външната, показната идентичност на една академична общност. Дефинирани са отличителните черти – insignias на академичността и изискванията към университетите и преподавателите. Открити са периоди в историческото развитие на символите в академичните системи и са конкретизирани за ТУ-Габрово. Описан е модел на обучението по конструктивно-технологичните дисциплини в спец. „Уредостроене” от 1995 г. до сега. Обучението се извършва в съответствие с традициите и новите методи: използване на всички медии, запознаване с производството и проблематиката на фирми и научни организации, съвместна работа с чуждестранни ВУ, обучение ориентирано към индивидуалност. Представен е модел на обучение по технологичните дисциплини в инженерните специалности на ТУ-Габрово, с който са постигнати следните резултати: Въведени са нови дисциплини в обучението; обучението е ориентирано към самоосъзнаване на личността като българи и професионалисти-инженери и е свързано с научно-изследователската дейност. Използвани са известни методи като SWOT-анализ и портфолио-анализ за изследване състоянието на ТУ-Габрово. Полученият резултат са дефинираните определящи различия за ТУ-Габрово на пазара на образователните услуги. Академичната символика трябва да допринесе за свобода и единство между обучение и развойна дейност. Анализирани са педагогическите методи на преподаване и е открояна ролята на университета за формиране идентичността на една личност. По този начин съм фокусирали и същевременно открил отличаващата се академична и личностна индивидуалност”.

Изборът на професия – избор на бъдеще

Светлозар Петров, управител Job Tiger:

Отляво надясно Лена Георгиева - председател на Общински съвет Габрово, Таня Христова - кмет на Габрово, Светлозар Петров, доц. Илия Железаров - зам.-ректор ТУ-Габрово, Надежда Минева от "Нестле България".

Важното е всеки млад човек да избере това, което може да прави и което ще го прави щастлив

Изборът или т.н. карьерно ориентиране започва след седми клас. Само че, това е процес, който започва от семейството. В това отношение виждам слабост, защото професионалното ориентиране на децата при повечето родители стои на заден план, макар напоследък да успява да си пробива път.

В някои държави професионалното ориентиране започва докато детето е в четвърти клас, но в нашата образователна система първото важно нещо е изборът на средно училище.

При пазарната икономика равновесието винаги се измества. Ако аз съм работодател и не повишавам заплатите в съответствие с пазара, хората ще избягат. Ако давам добри заплати – ще идват. Мисля, че обществото ни е притиснато от конкуренция на европейско и на световно ниво. Оптимистичното е, че това бавно се променя. Истината е, че нашите конкуренти не са в съседния двор или съседния град. Те са в Азия, в САЩ, и доста ни изпреварват. Истината е, че в много професии ние сме по-конкурентни - получаваш заплата, изплащаш жилище, харчиш за храна и др. разходи и накрая ти остават някакви пари. При много професии разполагаемата сума в джоба е много по-голяма, защото разходите у нас са много по-ниски.

В поредицата Национални дни на кариерата предлагаме стажантските програми, при които докато учи, студентът може да се включи в тях и да види това, което прави дали му допада. Ако не, може навреме да смени специалността си.

Това, което аз, както и JobTiger винаги сме чувствали, е подкрепата на местните власти и желанието на града да се развива с подкрепата на Университета, и да направим нещо по-добро. Както е в Габрово.

Равнището на безработицата в района обслужван от ДБТ - Габрово към края на м. юни 2018 г. е 3,56 % (1 930 безработни лица), което е с 0,81 % по-ниско в сравнение с равнището на безработицата към 31.12.2017 г., когато същото е било 4,37%.

Областният съвет по тристранно сътрудничество, в който заместник-областният управител Мария Пенева, представители на синдикалните и работодателските организации, на дирекция „Бюро по труда“ и началникът на отдел „Статистически изследвания“ в Габрово, обсъди състоянието на труда в Габровска област. Констатирано бе снижаване на официалната безработица през последните няколко години. Коментирани бяха факторите, които влияят върху тази тенденция, както и тези, които държат процента на безработица. Това са безработните, загубили или въобще не придобили трудови навици, десоциализираните, демотивираните, хората с функционална неграмотност. Посочени бяха примери как хора, завършили курсове за квалификация, категорично отказват да работят и не полагат минимални усилия, за да придобият нужните умения. В преобладаването на проблема трябва да са заедно както държавата, така и общините, работодателите и работодателски организации и не на последно място синдикалните организации и работническите сдружения – бе изводът на Съвета. Те посочиха за положителен пример в това отношение Програмата за карьерно ориентиране за ученици, която се реализира от 2017 г. и която от 2018 г. разширява своя обхват.

Изборът на професия – избор на бъдеще

Произведеният брутен вътрешен продукт в Габровска област е 1,2 млрд. лв., а чуждите преки инвестиции в нефинансовите предприятия надхвърлят половин милиард лева – по данни на Националния статистически институт.

"Габрово е областта, в която са усвоени най-много европейски средства на глава от населението в България" - заяви неотдавна в Габрово заместник-министърът на икономиката Александър Манолев.

Посещението му в града в края на м.юни бе по повод среща с бизнеса от региона. Той подчерта още, че „Габрово е един от най-добре представящите се региони в икономически план. Габрово е сред областите с най-висока икономическа активност на трудо-способното население – 73%, като равнището на безработица е по-ниско

от средното за страната. Макроикономическите данни безспорно са добри и показват перспектива за устойчив ръст" - каза зам.-министърът.

Договори за общо 65 млн. лв. се изпълняват в област Габрово по ОП „Иновации и конкурентоспособност“. Половината от тези проекти са вече приключили успешно, като близо 16 млн. лв. са били ефективно инвестирани в регионалната икономика. Амбициозната цел е към 2030 г. България да бъде разпознавана като регионален център на цифровата икономика. "Дигитализацията трябва да обхване повече сектори и отрасли на икономиката. За да се случи това повече фирми трябва да инвестират в иновации, като компаниите в област Габрово са сред добрите примери у нас" – каза Александър Манолев.

"С големи надежди гледаме и към

проекта за технологичен парк в Габрово. В дългосрочен план именно такива инициативи могат да се окажат голямата разлика между регионите с растяща икономика и всички останали".

Община Габрово кандидатства за присъждане на наградата на Комитета на регионите „Предприемчив европейски регион“ за 2019 г. Инициативата отличава европейски градове с авангардни и новаторски политически стратегии в областта на предприемачеството. Предложението на Габрово за предприемчив европейски регион цели да превърне града в подходящо място за глобални продукти и решения, където се правят експерименти с нови технологии, създават се условия за иновации във фирмите с цел привличане на инвеститори.

Открийте Европа чрез „DiscoverEU“

Европейската комисия пуска още 12 000 безплатни билета за 18-годишни младежи

самостоятелно или в група от максимум пет души, като всички трябва да са навършили 18 години към 31 декември 2018 г. Кандидатите ще научат

г., събра 15 хиляди млади хора, които получиха карти за пътуване въз основа на фиксирана квота за всяка държава. Участници, които никога не се бяха срещали преди, се свързаха чрез социалните медии и сформираха групи за пътуване от град до град или взаимно гостуване по домовете. Те участваха в множество прояви, организирани по повод Европейската година на културното наследство.

Пълният регламент и условията за участие са публикувани на Европейския младежки портал - https://europa.eu/youth/discovereu_bg, както и в сайта на инициативата - <http://www.youdiscovereu/>.

Поради огромния интерес към „DiscoverEU“ и опитът, който той предлага на млади хора от целия ЕС, Европейската комисия предложи 700 милиона евро за инициативата по линия на бъдещата програма „Еразъм“ в следващия дългосрочен бюджет на ЕС след 2020 г. Ако Европейският парламент и Съветът се съгласят с предложението, още 1,5 милиона 18-годишни младежи ще могат да пътуват между 2021 г. и 2027 г.

Миглена Въгленова, Община Габрово

След успеха на първия кръг на инициативата „DiscoverEU“ – „Открий Европа“ Европейската комисия обявява втори конкурс, който ще стартира на 29 ноември 2018 г. и ще продължи до 11 декември 2018 г.

Всеки младеж, навършил 18 години от Европейския съюз, може да кандидатства за едно от 12-те хиляди безплатни пътувания в Европа, което ще бъде между 15 април и 31 октомври 2019 г. за максимален срок от 30 дни.

Желаещите могат да кандидатстват

резултатите от подбора в средата на м.януари 2019 г.

Общото правило е да се пътува с влак. Но за да се гарантира достъп до целия континент, в специални случаи участниците може да ползват други видове транспорт, като автобуси, фериботи и по изключение самолети. Могат да бъдат посетени до две държави от ЕС, като лимитът на билетите е 260 евро.

Първият кръг на „DiscoverEU“, който бе от 9 юли до 30 септември 2018

www.tugab.bg

"ИЗВЕСТНИК" се издава от Технически университет - Габрово

Главен редактор: Мариана Мандичева

Предпечат: Снежана Цанева

Редакционен съвет: доц. д-р Лиляна Русанова, доц. д-р инж. Тотю Илиев, доц. д-р инж. Христо Недев, проф. д-р Румен Даскалов

Коректор: ст. преп. Силвия Драгозова

Печат: Университетско издателство "Васил Априлов" - Габрово